

SLOVENSKA.

KNJIGE „DRUŽBE SV. MOHORJA“ ZA L. 1903.

Zgodbe sv. pisma. Slovencem pričel razlagati dr. Frančišek Lampe. 10. snopič. Spisal dr. Janez Ev. Krek. Str. 128. — Z veseljem smo zopet pozdravili nadaljevanje tega dela. Stari vek je dokončan. S krasnim uvodom odvarja pisatelj zgodbe novega zakona. Izborna je uvodna razprava o evangelijih in o evangelistih. Zgodovinska poročila o evangelistih so tu zbrana kratko in jedrnato: z gotovimi potezami vidimo preč seboj značaj in osebnost vsakega evangelista. Očrtane so razmere, v katerih je živel, in iz teh se vidi namen, ki ga je imel pri pisanju svojega evangelija. Ta pa razsvetljuje način njegovega pripovedovanja. Ko jih je očrtal posamezne, jih pa med seboj primerja in združi vse štiri zgodovinske priče v enoto soglasnega historičnega vira. Ko je popisal še, kako so se evangeliji ohranili do našega časa, pa preiskuje njihovo resničnost. Uspeh tega preiskovanja je trditev, da imajo evangeliji značaj verodostojnega zgodovinskega vira. Kar je v njih popisano, moramo sprejeti kot izpričano in resnično.

Ta uvodna razprava obsega bistveno vse glavne dokaze. Pisava je pa zelo poljudna in se ogiba vsega težkega aparata, ki ga rabijo pri tem navadno znanstveni pisatelji. Jasna in iskrena beseda bo brez dvoma ugajala ljudstvu in mu ustvarila pravi pojem o temeljih, na katerih sloni krščanska vera. To je potrebno tembolj, ker navidezna, vihrava znanost izpodkopava danes ravno te temelje. Dr. Krek se ogiba ravnato brezmiselnega pietizma, kakor onega skeptičnega hiperkritizma, ki ga „moderni“ teologi izkušajo vtihotapiti v eksegezo. To je prava pot, na kateri se združujeta objektivnost znanosti in iskrenost vere v ono mirno in gotovo prepričanje, ki označuje izobraženega katoličana.

Nato očrta pisatelj razmere ob Jezusovem rojstvu, rimsko in judovsko državo ter domovino Jezusovo. Posebno lep je oddelek, v katerem govori pisatelj o Besedi — božjem Sinu. Ta razprava je prehod k začetku novega za-

kona — prvemu poglavju evangelija sv. Janeza, v katerem je tako kratko in razločno začrtana druga božja oseba. S tem se je začela zgodba, katera se takoj nadaljuje z učlovečenjem v sinkronističnem redu.

Jako natančno je razlaganje, katero preveva gorak duh ljubezni do svetega besedila. Iz vsakega stavka bo bogoslovsko izobraženi čitatelj spoznal temeljitega dogmatika in modroslovca, a tudi preprosti bravec ga bere z lahkoto in se vtaplja v te misli, ki so tako mile njegovemu srcu.

Pridejan je zelo poraben in jako skrbno izdelan zemljevid. Podob je mnogo. Nekateri originali so pač prediletantsko izvršeni.

Ta zvezek je brez dvoma po svoji vsebini eden najboljših, kar jih je še izšlo. Želimo le, da bi gospod pisatelj mogel tako dovršiti ves novi zakon.

Dr. E. L.

V Kelmorajm. Spomini s pota. — Spisal dr. Andrej Karlin, stolni kanonik. Str. 175. — To knjigo so Mohorjani takoj, ko so jo dobili v roke, prečitali z največjim veseljem. Kdo rad ne prebira potopisov iz krajev, ki so sami na sebi zanimivi, in pri tem še tako ljubeznivo opisani? Tu ni nič tiste suhoparnosti, ki se navadno nahaja v popisih tujih krajev. Gospod pisatelj kaže svoje slovensko srce povsod, če je tudi daleč čez hribe in doline v tujini. Ves čas se podomače pogovarja z bravcem, in prav ta prijateljski ton ljudstvu najbolj ugaja. Zato je pa iz tujih krajev izbral ravno one prizore, o katerih je vedel, da bodo čitatelju všeč. Nekdanja slovenska božja pot se je s tem ponovila v našem spominu. Reči smemo, da v ugodnem času, saj zdaj že marsikak Slovenec zopet potuje po renskih pokrajinah, a ne po božji poti, ampak, da bi si pridobil vsakdanjega kruha.

Knjigo krasijo mnogo podob, ki so jako lično in natančno izdelane. Zdele so se nam pa seveda večinoma — premajhne. Zlasti stolno cerkev v Kolinu, ta največji spomenik najčistejše gotike, bi radi videli v toliki podobni, da bi bilo mogoče razločiti tudi posameznosti.